

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z wniosku O. Sp. z o.o. L. Sp. komandytowej w W.
przy uczestnictwie A. T. i J. T.
o wpis własności w dziale drugim księgi wieczystej nr (...),
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników
od postanowienia Sądu Okręgowego W.
z dnia 15 października 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od uczestników na rzecz wnioskodawczyni kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3. przyznaje radcy prawnemu F.F. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w W. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) wraz z należnym podatkiem od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej uczestnikom z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 15 października 2018 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołali się na jej oczywistą zasadność oraz na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego w postaci sposobu, w jaki sądy stosować mają art. 626⁸ § 2 w zw. z art. 998 § 2 k.p.c.

W judykaturze Sądu Najwyższego zostało wyjaśnione, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej oznacza, iż dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ., z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ. i z dnia 13 marca 2017 r., I CSK 596/16, nie publ.). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany

i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Bliższa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej nie pozwala przyjąć, by była ona - w powyższym rozumieniu - oczywiście uzasadniona. Skarżący nie wykazali, że zastosowanie przepisów prawa, których naruszenie w ich ocenie ma skutkować oczywistą zasadnością skargi, było - w okolicznościach sprawy ustalonych przez Sądy obu instancji - oczywiście błędne lub doprowadziło do tego, że zaskarżone postanowienie jest oczywiście nieprawidłowe.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Twierdzenia skarżących nie wystarczają do wykazania, że w sprawie doszło do ziszczenia się przesłanki wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c.

Skarżący we wniesionej skardze wskazali na wystąpienie przyczyny uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, lecz w uzasadnieniu wniosku nie przeprowadzili pogłębionego wyводу prawnego w tym zakresie. Ograniczono się bowiem do twierdzenia, że sądy obu instancji powinny były dokonać analizy przedstawionych przez skarżących argumentów oraz okoliczności sprawy i dopiero w wyniku tej analizy stwierdzić, czy je pominąć. Skarżący powinni wskazać zagadnienie prawne oraz wyjaśnić w sposób pełny i wyczerpujący, na czym polegają zaistniałe wątpliwości wraz z przedstawieniem argumentów prowadzących do odmiennych ocen prawnych oraz wskazać pożądaną interpretację. Lakoniczność i ogólność wyводу oraz brak rozwinięcia wniosku w tym zakresie uniemożliwiają weryfikację, w jakim zakresie wiąże się on, w intencji skarżących, ze wskazaną przesłanką przedsądu kasacyjnego.

Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2014 r., I CSK 510/13, nie publ.). Nie jest rolą Sądu Najwyższego poszukiwanie okoliczności lub domyślanie się na podstawie uzasadnienia skargi, które z nich przemawiałyby za jej przyjęciem do rozpoznania (por.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, nie publ.).

Ubocznie należy wskazać, że w świetle utrwalonego stanowiska judykatury Sądu Najwyższego sąd wieczystoksięgowy nie jest uprawniony do badania pod względem merytorycznym orzeczeń sądowych stanowiących podstawę wpisu, gdyż jego rola ogranicza się do stwierdzenia, czy są one formalnie prawomocne (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2008 r., II CSK 115/08, i z dnia 22 maja 2014 r., IV CSK 524/13, nie publ.).

Trzeba ponadto wskazać, że skarżący z jednej strony wskazują na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego, a z drugiej strony powołują się na

to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Stanowisko to jest wewnętrznie sprzeczne, gdyż, jeśli dany przepis jest źródłem zagadnienia prawnego, to nie można twierdzić, że jego naruszenie jest oczywiste. Albo zastosowanie przepisu jest proste i w efekcie jego naruszenie może być oczywiste, albo problem jego wykładni jest skomplikowany, przez co jest on źródłem wątpliwości, a tym samym jego naruszenie przez sąd nie jest oczywiste.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 520 § 3 i art. 98 § 3 w związku z art. 99 oraz art. 108 § 1 w związku z art. 391 § 1, z art. 398²¹ i z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej skarżącym w postępowaniu kasacyjnym z urzędu przez radcę prawnego F. F. Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 4 ust. 1 i 3, § 11 pkt 5) i § 16 ust. 4 pkt 2) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (jedn. tekst: Dz. U. z 2019, poz. 68).